

**КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»**

СХВАЛЕНО

Протокол Вченої ради КВНЗ «Харківська
академія неперервної освіти»
від 23.01.2026 № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ КВНЗ «Харківська
академія неперервної освіти»
від 26.01.2026 № 8

ПРОГРАМА

**підвищення кваліфікації педагогічних працівників
закладів загальної середньої освіти**

**«НАСТАВНИЦТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ
АДАПТАЦІЇ ВЧИТЕЛІВ 7- 9 КЛАСІВ»**

Харків - 2026

Розробник: Комунальний вищий навчальний заклад «Харківська академія неперервної освіти» (Скрипка К.С., доктор філософії, ст. викладач кафедри освітнього менеджменту та виховання КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»)

НАПРЯМ: набуття (вдосконалення) компетентностей з впровадження наставницької діяльності

Розроблено на основі типової програми: Типова програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників щодо набуття (вдосконалення) компетентностей із здійснення наставницької діяльності, затвердженої наказом МОНУ від 02.05.2023 № 516

Термін дії програми: з 01.01.2026 до 31.12.2030 року

Рецензенти:

Лузан Людмила Олександрівна, кандидат педагогічних наук, проректор з навчальної роботи Комунального вищого навчального закладу «Харківська академія неперервної освіти», професор кафедри освітнього менеджменту та виховання Комунального вищого навчального закладу «Харківська академія неперервної освіти»;

Міхно Ольга Миколаївна, директор КУ Центр професійного розвитку педагогічних працівників Наталинської сільської ради Харківської області

© Харківська академія неперервної освіти
Скрипка К.С.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма підвищення кваліфікації вчителів 7-9 класів для набуття (вдосконалення) компетентностей із здійснення наставницької діяльності (далі – програма) розроблена відповідно до державної політики професійного розвитку педагогічних працівників, а також згідно з законодавством (законів України «Про професійний розвиток працівників», «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Положення про педагогічну інтернатуру (наказ МОН від 25 жовтня 2021 року № 1128, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 24 грудня 2021 р. за №1670/37292), Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (постанова КМУ від 21 серпня 2019 р. № 800), Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (розпорядження КМУ від 14 грудня 2016 року № 988-р.).

Актуальність Програми зумовлена розбудовою системи професійної підтримки педагогічних працівників шляхом впровадження наставництва, зокрема в контексті запровадження педагогічної інтернатури. Наставництво є складовою професійного розвитку педагогічних працівників та сприяє професійно-педагогічній адаптації педагогів (зокрема тих, кого призначено вперше на посаду педагогічного працівника) до умов педагогічної діяльності; формуванню сприятливого мікроклімату та відчуття соціально-психологічного комфорту; встановленню доброзичливих взаємовідносин із усіма учасниками освітнього процесу; набуттю та вдосконаленню професійних компетентностей, педагогічної майстерності; формуванню поваги до професії й сумлінного ставлення до трудової діяльності.

У зв'язку з цим постає потреба в підвищенні кваліфікації педагогів, що можуть здійснювати наставницьку діяльність, сприятимуть формуванню інституту наставництва в закладах освіти, розвитку професійних спільнот наставників в Україні.

Цільова група: вчителі закладів загальної середньої освіти (цикл базового предметного навчання, 7-9 класи).

Обсяг (тривалість): 15 годин (1 кредит ЄКТС).

- лекції – 4 год (27 %);
- практико-орієнтовані види роботи – 8 год (53 %);
- самостійна робота – 2 год (13 %);
- контрольні заходи – 1 год (7 %).

Особливості реалізації програми

Програма курсів підвищення кваліфікації вчителів 7-9 класів щодо набуття (вдосконалення) компетентностей із здійснення наставницької діяльності за темою «Наставництво як інструмент професійної адаптації педагогічних працівників» передбачає системний та комплексний підхід до

організації наставництва в закладі загальної середньої освіти. Реалізація програми ґрунтується на сучасних педагогічних підходах: людиноцентризмі, педагогіці партнерства, андрагогіці, поєднанні професійного розвитку, підтримки та рефлексії педагогічної діяльності.

Особлива увага приділяється формуванню та розвитку наставницьких компетентностей педагогів, створенню підтримувального та безпечного професійного середовища для адаптації молодих і новопризначених педагогічних працівників, розвитку культури взаємодії, довіри, професійного діалогу, а також навичок критичного осмислення власної педагогічної практики. Ефективність реалізації програми забезпечується чітким плануванням наставницької діяльності, моніторингом процесу професійної адаптації, оцінюванням результатів та корекцією форм і методів наставництва відповідно до потреб педагогів і закладу освіти.

Освітня програма «Наставництво як інструмент професійної адаптації вчителів 7-9 класів» базується на поєднанні теоретичних занять і практико-орієнтованих форм роботи, зокрема практикумів, аналізу педагогічних кейсів, майстерень наставницької взаємодії, обміну досвідом та самостійної роботи слухачів. Навчання здійснюється із використанням цифрових освітніх ресурсів і онлайн-платформ.

Для ефективного реалізації програми залучаються тренери НУШ, фахівці профільних державних освітніх установ, методисти та практики, які мають досвід наставницької діяльності, роботи в умовах Нової української школи, володіють сучасними дидактичними підходами та цифровими технологіями.

За відсутності окремого професійного стандарту наставника в освіті, компетентності, що вдосконалюватимуться під час підвищення кваліфікації, визначаються відповідно до Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом МОН України від 29 серпня 2024 року № 1225.

Форма підвищення кваліфікації: інституційна (дистанційна).

Мета підвищення кваліфікації: розвиток професійних компетентностей учителів 7-9 класів, що необхідні для здійснення наставницької діяльності у закладах загальної середньої освіти.

Завдання підвищення кваліфікації:

1) *удосконалити* розуміння цінності наставництва як інструменту професійного розвитку вчителів ЗЗСО шляхом аналізу сучасних підходів та узагальнення власного педагогічного досвіду.

2) *сформувати* професійний профіль наставника, зосереджуючись на розвитку ключових компетентностей, особистісних якостей і педагогічних ролей, необхідних для ефективного наставництва.

3) *удосконалити* навички організації процесу наставництва у закладі освіти через проєктування моделей взаємодії між наставником і молодим

педагогом та визначення механізмів оцінювання їх результативності. *поглибити* знання нормативно-правового забезпечення педагогічної інтернатури в Україні з метою ефективного застосування законодавчих вимог у професійній діяльності наставника.

4) *розвинути* уміння супроводу професійної адаптації педагога-інтерна шляхом упровадження педагогічної, методичної та психологічної підтримки в освітньому середовищі.

5) *сформувати* здатність до розроблення й реалізації програми педагогічної інтернатури, спрямованої на забезпечення якісного професійного становлення молодого педагога.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

- організаційна;
- компетентність педагогічного партнерства;
- здатність до навчання впродовж життя.

Очікувані результати навчання:

У результаті підвищення кваліфікації слухачі зможуть:

- *усвідомлено* та аргументовано пояснювати цінність наставництва як ефективного інструменту професійного розвитку педагогічних працівників, аналізувати сучасні підходи до наставницької діяльності та узагальнювати власний педагогічний досвід;

- *визначати* та описувати професійний профіль наставника, демонструвати сформованість ключових наставницьких компетентностей, особистісних якостей і педагогічних ролей, необхідних для результативної взаємодії з молодими педагогами;

- *проектувати* та впроваджувати моделі організації процесу наставництва в закладі освіти, налагоджувати ефективну взаємодію між наставником і молодим педагогом, застосовувати інструменти оцінювання результативності наставницької діяльності;

- *орієнтуватися* в нормативно-правовому полі педагогічної інтернатури в Україні, коректно застосовувати законодавчі та нормативні вимоги у професійній діяльності наставника;

- *здійснювати* комплексний супровід професійної адаптації педагога-інтерна, використовувати педагогічні, методичні та психологічні форми підтримки в освітньому середовищі;

- *розробляти* програму педагогічної інтернатури відповідно до потреб закладу освіти та молодого педагога з подальшою її реалізацією, визначати очікувані результати, зміст, форми роботи й критерії оцінювання професійного становлення інтерна.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації.

Оцінювання результатів підвищення кваліфікації здійснюється за 100-

бальною шкалою та включає поточне, формувальне та підсумкове оцінювання.

1. Поточне оцінювання (30 балів)

Здійснюється протягом усього періоду навчання та включає:

- Активність під час практичних занять (15 балів): участь у дискусіях – 5 балів, виконання вправ – 5 балів, робота в групах (внесок у колективне обговорення) – 5 балів,
- Виконання практичних трансферних завдань (15 балів) – якість змісту розроблених матеріалів (чеклістів, програм, кейсів) – 5 балів, повнота виконання – 5 балів, відповідність завданню – 5 балів.

2. Формувальне оцінювання (максимум 20 балів)

Проводиться після завершення кожного модуля програми:

- Модуль 1. Профіль наставника (максимум 10 балів) – розроблення портрета наставника, самооцінювання компетентностей
- Модуль 2. Педагогічна інтернатура (максимум 10 балів) – розроблення проєкту програми педагогічної інтернатури.

3. Підсумкове оцінювання (максимум 40 балів)

Здійснюється після завершення всього курсу у формі захисту індивідуального проєкту програми педагогічної інтернатури.

Критерії оцінювання підсумкового проєкту:

Відповідність програми нормативним вимогам (10 балів) – врахування Положення про педагогічну інтернатуру, професійного стандарту вчителя.

Якість діагностики потреб інтерна (10 балів) – повнота чеклістів, обґрунтованість визначених пріоритетів розвитку.

Змістовність і методична обґрунтованість програми (10 балів) – чіткість цілей, логічність структури, різноманітність форм і методів наставництва.

Практична спрямованість (10 балів) – реалістичність реалізації програми в умовах конкретного закладу освіти, наявність інструментів моніторингу та оцінювання

Шкала оцінювання:

– 80 – 90 балів – відмінно (слухач повністю засвоїв матеріал, демонструє високий рівень компетентностей);

– 70–79 балів – добре (слухач добре засвоїв матеріал, демонструє достатній рівень компетентностей);

– 60–69 бали – задовільно (слухач засвоїв базовий рівень матеріалу);

– менше 60 балів – незадовільно (слухач не засвоїв матеріал курсу)

Для отримання документа про підвищення кваліфікації слухач має подолати встановлений прохідний поріг успішності (60 балів).

Документ про підвищення кваліфікації

За результатами успішного виконання програми видається свідоцтво про підвищення кваліфікації встановленого зразка (15 год, 0,5 кредити ЄКТС).

Вартість: 550 гривень

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено поєднання теоретичної підготовки з активними, практико-орієнтованими формами навчальної діяльності, спрямованими на формування та розвиток професійних компетентностей педагогічних працівників у сфері наставництва та професійної адаптації молодих педагогів.

Особливістю програми є використання інтерактивних методів навчання, зокрема: практикумів, майстер-класів, аналізу педагогічних кейсів, моделювання ситуацій наставницької взаємодії, професійного діалогу, обміну досвідом та рефлексивних активностей, що забезпечують практичну спрямованість освітнього процесу курсів підвищення кваліфікації.

Самостійна робота слухачів передбачає опрацювання нормативно - правових документів у сфері освіти та педагогічної інтернатури, аналіз навчально-методичних матеріалів з питань наставництва, виконання індивідуальних і групових практичних завдань

Підсумковими заходами програми є захист індивідуального проекту педагогічної інтернатури щодо організації наставницької діяльності та супроводу професійної адаптації педагогічних працівників.

Зміст програми складається з 2 модулів та 6 тем.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає:

15 год, з них: 4 год – лекційні заняття, 8 год – практична робота, 2 год – самостійна робота, 1 год – контрольні заходи.

№ теми	Назва навчальних тем	Кількість годин				Усього
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	
МОДУЛЬ 1. Наставництво як складова професійного розвитку педагогічних працівників						
1.1	Цінність наставництва для освіти та професійного розвитку педагогічних працівників	1	1			2
1.2	Профіль наставника. Передумови успішного наставництва		2	1		3
1.3	Організація процесу наставництва у закладі освіти	1	1			2
	<i>Разом за модулем</i>	2	4	1		7
МОДУЛЬ 2. Наставництво в контексті педагогічної інтернатури						
2.1.	Нормативно-правове забезпечення функціонування педагогічної інтернатури в Україні	1	1			2
2.2	Професійна адаптація інтерна до педагогічної діяльності	1	1			2

2.3	Розроблення та реалізація програми педагогічної інтернатури		2	1		3
	<i>Разом за модулем</i>	2	4	1		7
	Підсумкові заходи (підсумкове тестування)				1	1
	Разом:	4	8	2	1	15

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. Наставництво як складова професійного розвитку педагогічних працівників

Тема 1.1. Цінність наставництва для освіти та професійного розвитку педагогічних працівників

Мета і завдання наставництва в освіті. Наставництво у закордонних освітніх системах (досвід європейських країн). Досвід наставництва в Україні. Диференціація понять «наставництво», «коучинг», «супервізія» та інші. Переваги та виклики впровадження наставництва у закладах освіти та для професійного розвитку педагогічних працівників.

Практична частина: Менторський пазл (співвідношення поняття «наставництво», «коучинг», «супервізія» з їхніми ключовими ознаками та цілями). Інтерактив «Світовий досвід — одне слово» (робота в групах: кожна група визначає одним словом ключову цінність наставництва в окремій європейській освітній системі). Вправа «Плюс — Виклик — Рішення» (учасники визначають одну перевагу наставництва, один виклик його впровадження та можливе рішення для закладу освіти).

Тема 1.2. Профіль наставника. Передумови успішного наставництва

Структурно-змістові складові профіля педагога-наставника: цінності, комунікативні та організаційні навички, вміння підтримувати та мотивувати, здатність до співпраці, відповідальність та професійна етика, обізнаність в інформаційних технологіях, здатність до критичного мислення та рефлексії, емоційна стабільність, інноваційність, здатність до самооцінювання та самовдосконалення, дотримання академічної доброчесності та інші.

Характеристика основних ролей педагога-наставника: фасилітатор, консультант, тренер та інші. Самооцінювання педагогічним працівником компетентностей, необхідних для ефективного наставництва.

Практична частина: Самооцінка компетентностей наставника (заповнення чек-листа ключових компетентностей педагога-наставника з подальшою короткою рефлексією). «Портрет ідеального наставника» (робота в малих групах: визначення пріоритетних цінностей, навичок і якостей ефективного наставника. Ролі наставника (аналіз педагогічних ситуацій та визначення ролі наставника (фасилітатор, консультант, тренер тощо). Мотиваційний діалог (вправа на відпрацювання навичок підтримки, активного слухання та зворотного зв'язку). Рефлексивне коло (усвідомлення власних

сильних сторін і зон професійного зростання в контексті наставництва).

Тема 1.3. Організація процесу наставництва у закладі освіти

Принципи наставництва (добровільність, гуманізм, людиноцентризм, партнерство, відкритість, конфіденційність, об'єктивність, прогностичність). Види наставництва: формальне та неформальне наставництво. Форми наставництва: індивідуальне, групове, онлайн-наставництво. Методи наставництва (бесіда, спостереження, SWOT-аналіз, метод кейсів, проблемні та проєктивні методи, рефлексія та інші).

Етапи наставницької діяльності: планування, моніторинг, аналіз, застосування. Особливості проведення наставницьких зустрічей (консультування, рефлексія та зворотній зв'язок). Роль стилів спілкування для наставницької діяльності. Мовно-комунікативні акценти під час наставництва (недискримінація та повага до відмінностей, етика спілкування та інше).

Практична частина: Інтерактив «Принципи в дії» (аналіз коротких ситуацій та визначення дотриманих або порушених принципів наставництва). Модель наставництва закладу освіти (робота в групах: вибір виду, форми та методів наставництва для конкретного освітнього контексту). Конструктор наставницької зустрічі (складання структури наставницької зустрічі з урахуванням етапів, методів і форм зворотного зв'язку). Кейс «Наставницька ситуація» (розв'язання кейсу з використанням методів бесіди, спостереження, SWOT-аналізу або рефлексії). Вправа «Комунікативний стиль наставника» (визначення ефективних стилів спілкування та мовно-етичних акцентів у наставницькій взаємодії).

МОДУЛЬ 2. Наставництво в контексті педагогічної інтернатури

Тема 2.1. Нормативно-правове забезпечення функціонування педагогічної інтернатури в Україні

Нормативно-правова база організації педагогічної інтернатури у закладі освіти (Закон України «Про повну загальну середню освіту», Положення про педагогічну інтернатуру). Мета і завдання педагогічної інтернатури. Роль керівників (директорів) закладів освіти щодо впровадження педагогічної інтернатури. Вплив автономії закладу освіти та академічної свободи на функціонування педагогічної інтернатури. Основні документи під час педагогічної інтернатури: наказ про організацію педагогічної інтернатури, програма педагогічної інтернатури, звіт про виконання програми педагогічної інтернатури. Роль центрів професійного розвитку педагогічних працівників запровадженні педагогічної інтернатури.

Практична частина: Освітній кластер «Нормативний навігатор» (робота з витягами з нормативних документів: визначення ключових вимог до організації педагогічної інтернатури). Ролі та відповідальність (аналіз функцій керівника закладу освіти, наставника та центру професійного розвитку в межах педагогічної інтернатури). Документальний практикум (ознайомлення зі структурою наказу, програми та звіту педагогічної інтернатури). Автономія

в дії (обговорення прикладів використання академічної свободи закладу освіти при організації педагогічної інтернатури). Мінірефлексія (визначення можливих ризиків і переваг упровадження педагогічної інтернатури в конкретному закладі освіти).

Тема 2.2. Професійна адаптація інтерна до педагогічної діяльності

Чинники, що впливають на успішну адаптацію інтернів до педагогічної діяльності. Проблеми адаптації інтернів та шляхи їх вирішення. Андрагогічний підхід у роботі з інтернами. Професійний імідж наставника та вплив колективу закладу освіти на професійно-педагогічну адаптацію інтернів. Права та обов'язки педагога-наставника й інтерна. Роль професійних спільнот та центрів професійного розвитку педагогічних працівників під час адаптації інтернів до педагогічної діяльності.

Практична частина: Карта професійної адаптації (визначення основних видів адаптації інтерна та чинників, що на них впливають). Типові труднощі інтерна (аналіз реальних або змодельованих ситуацій і пошук ефективних шляхів їх подолання). Андрагогічний підхід на практиці (вправа на добір методів підтримки інтернів з урахуванням принципів навчання дорослих). Права та обов'язки: баланс відповідальності (робота з переліком прав і обов'язків наставника та інтерна, визначення зон взаємної відповідальності). Роль професійного середовища (обговорення впливу колективу, професійних спільнот і центрів професійного розвитку на успішну адаптацію інтернів).

Тема 2.3. Розроблення та реалізація програми педагогічної інтернатури

Діагностування рівня сформованості загальних і професійних компетентностей, визначення індивідуальних професійних потреб інтерна для розроблення програми педагогічної інтернатури. Орієнтовні складові та приклади програми педагогічної інтернатури. Особливості реалізації та моніторинг виконання програми педагогічної інтернатури. Підготовка звіту про виконання програми педагогічної інтернатури. Орієнтовні складові звіту. Шляхи подальшого професійного розвитку інтерна.

Практична частина: Діагностика компетентностей (заповнення чекліста професійних та загальних компетентностей інтерна, визначення індивідуальних потреб). Проект програми інтернатури (створення зразка програми: вибір цілей, змісту, методів і форм наставництва з урахуванням професійного стандарту). Міні-кейс «Реалізація програми» (моделювання ситуації реалізації програми з плануванням етапів, ресурсів і методів моніторингу). Креативна сесія «Інноваційні підходи» (генерація ідей для вдосконалення програми інтернатури: інтеграція онлайн-форм, групових та проектних активностей).

3.1. Практичні роботи зазначені у відповідних темах за навчально-тематичним планом

3.2. Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання.

1. Складіть портрет ідеального наставника для свого закладу освіти.
2. Визначте і опишіть три ключові компетентності, які будуть пріоритетними для наставника.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників: Постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800, із змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2019 р. № 1133. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text>
2. Деякі питання професійного розвитку педагогічних працівників Постанова Кабінету Міністрів України від 29 липня 2020 р. № 672. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/672-2020-%D0%BF#Text>
3. Положення про педагогічну інтернатуру : Наказ Міністерства освіти і науки України від 25 жовтня 2021 р. № 1128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 24 грудня 2021 р. за № 1670/37292. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1670-21#Text>
4. Про анкету самооцінювання: Наказ Державної служби якості освіти України від 29 березня 2021 № 01-11/26. URL: <https://sqe.gov.ua/law/pro-anketu-samoocinyuvannya/>
5. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16 січня 2020 р. № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>

Основна література

1. Педагогічна інтернатура: разом до професійного зростання За ред. А. Черній; відпов. за вип.: О. Лютко, О. Люшин — Рівне: РОППО, 2023. 105 с.
2. Педагогічна інтернатура. Щоденник наставника О. Токар, Г. Васьків, О. Низьолик. Львів: БОНА, 2025. 284 с. — практичний щоденник із планами, відгуками, формами та шаблонами для наставників. ISBN: 978-617-8546-19-9.
3. Педагогічна інтернатура як чинник первинної адаптації молодого спеціаліста Братко М. В., Сіменик Є. С. — Педагогічні науки, 2025, с. 65–74.
4. Програма шкільного наставництва в Україні: посібник. British Council. 66 С. URL: https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/programa_shkilnogo_nasta_vnyctva_v_ukrayini.pdf.
5. Скрипка К.С. Супервізія як інструмент професійної підтримки та розвитку педагога Нової української школи». Матеріали II Міжнародної науково-практичної Інтернет- конференції «Transending boundaraies: unraveling the dynamics of cutting-edge research and its transformative impact on the global sphere» міжнародного електронного науково-практичного журналу «WayScience». м. Дніпро. С.116-120.
6. Супервізія: професійна підтримка і професійний розвиток педагогів: poradnik для супервізорів (наставників). USAID, 2018. 60 с. URL: <https://barna-consult.com/wp-content/uploads/2021/10/Superviziya-Poradnyk-VF-Krok-za-krokom.pdf>
7. Уварова А. Від керівника до лідера: практичні поради для директорів шкіл та керівників відділів освіти: посібник / упоряд. П. Гоч. Центр Інноваційної освіти «Про. Світ», 2019. 60 с. URL: <https://decentralization.ua/news/12030>

Додаткова література

1. Братко, М. В., & Сіменик, Є. С. — «Педагогічна інтернатура як чинник первинної адаптації молодого спеціаліста». Педагогічні науки, 2025. С.65-74
2. Новик І., Венгловська О. — Наставництво: професійна підтримка та розвиток педагогів Київ: УІРО, 2023. 111 с.
3. Сагач О. Професійна адаптація вчителів до педагогічної діяльності. Журнал

